

MADAM SPEAKER.—That is what he said it is a debatable point.

Sri S. M. KRISHNA.—Disqualification will be applicable according to my own assessment to the elected representatives from Sikkim. That is my interpretation. Mr. Bangarappa may not agree. Let us leave it at that.

MADAM SPEAKER.—I will put the motion to the vote of the House.

“ That this House ratifies the amendments to the Constitution of India falling within the purview of the proviso to clause (2) of article 363 thereof, proposed to be made by the Constitution (Thirty-sixth Amendment) Bill, 1974- as passed by the two Houses of Parliament, which seeks to give effect to the wishes of the people of Sikkim for strengthening Indo-Sikkim co-operation and inter-relationship and the short title of which has been changed into The constitution (Thirty-fifth Amendment) Act, 1974.”

The motion was adopted

We will go to the next subject—Motion of Thanks to Governor's Address.

Motion of Thanks to Governor's Address

(Sri K. Prabhakar stood up to read the Motion but there was interruption from Sri S. Bangarappa)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. —ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. He has not replied.

MADAM SPEAKER.—I cannot go back now.

Sri S. BANGARAPPA.—It is our right ; we have to know the things in detail. The Minister has not replied.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅ ವಿಷಯ ಮುಗಿದಿದೆ.

Sri S. BANGARAPPA.—He has not answered those points.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಕೇಳಿದ ತರಹವೇ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೇ ?

Sri S. BANGARAPPA.—I have not asked the Government to answer in my own fashion.

MADAM SPEAKER.—This is what he has said ; it is a debatable point. We have passed on to the next subject ; now the matter ends.

Sri S. BANGARAPPA.—It cannot be reduced to a post office work in the Assembly. I charge the Minister that he has not come equipped. He has simply by-passed all the issues.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಅದು ತಿರುಗಿ ಏಕೆ ವಾಪಸು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತಾವು ಅಷ್ಟು ಹಗುರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು.

12-00 NOON

Sri M. B. RAMASWAMY.—I rise on a Point of Order. I want to know whether the Hon. Speaker has allowed further discussion on the matter.

MADAM SPEAKER.—That subject is over. There is no point of order.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—At least to convince the Hon. Member, the Hon. Speaker can allow the Hon. Minister to answer. We are not creating any bad precedent. This is necessary just to remove the doubts of the Hon. Member.

MADAM SPEAKER.—If the Minister is willing to reply, I have no objection.

Sri S. M. KRISHNA.—I have nothing else to add.

Sri S. BANGARAPPA.—I consider that the Hon. Minister is not in a position to answer my questions.

Sri K. PRABHAKAR (Varthur).—Madam Speaker, I beg to move :

“That we, the members of the Karnataka Legislative Assembly assembled in this Session, beg to leave to thank the Governor for the Address delivered to the members of the Legislature on the 10th February, 1975”.

Sri I. G. SANADI (Hubli).—I move :

“That we the Members of the Karnataka Legislative Assembly assembled in this Session, beg to leave to thank the Governor for the address delivered to the Members of the Legislature on the 10th February 1975”.

MADAM SPEAKER.—Motion Moved :

“That, we the Members of the Karnataka Legislative Assembly assembled in this Session, beg leave to thank the Governor for the Address delivered to the Members of the Legislature on the 10th February, 1975”.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರವರವರೇ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ಉಭಯ ಸದನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಮೂಲಿನಂತೆ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಸಂತೋಷ ಪೂರ್ವಕವಾದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ. ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳ ಮುನ್ಸೂಚನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಆಯವ್ಯಯದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆಪಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಡೆಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಮೂಲಭೂತವಾದ ತತ್ವಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಗಿ, ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅವರ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕೋಗಿಲರಾಡಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರು ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳು ಇದ್ದಂಥ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಮ್ಮಡಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕಂಥವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್)

ಪಡಿಸುತ್ತಾ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಅನೇಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳು ಇದ್ದುವು ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇರಲಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆ ಇರಲಾರದು ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಟ್ಟ ಶ್ರಮದಿಂದ ಈಗ ಕಾನೂನು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಈ ಕಾನೂನು ಇನ್ನೂ ಫಲದಾಯಕವಾಗಿ ದೇಶದ ಬಹು ವರ್ಷಗಳ ಈಡೇರಿಕೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದಾಗಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಕ್ಷ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಪಕ್ಷ ಎನ್ನದೇ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತರುವಂತೆ ಈ ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು ನೆರವೇರುವುದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಪುಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗಳು ಉಂಟಾಗಿದ್ದವು ಅದು ಸಹಜ. ಸರ್ಕಾರ ಬಹು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಪ್ರಜಾಕೋಟಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ ಸಹಿತ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋವು ಉಂಟಾಗಿತ್ತು ನಿಜ. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗಳು ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಕೂಡ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ವಿಮುಖರಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನಾ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾವು ಯೋಜನಾ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ದುಡ್ಡನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ನೆಲೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ 890 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆ ಭಾಗದ ಯೋಜನೆಗೆ 74-75ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 125 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಾವು ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದರ ಇದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಮತ್ತು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಕಾಮಗಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಅವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದೆ. ಅವಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಉಂಟು. ಅದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಬೆಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಉತ್ಪನ್ನ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಡಿರುವ ವಿಶೇಷ ಏನು ಎಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಕಥೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ತನ್ನಾಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಚರಿತ್ರೆ ಬರೆದಂತೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಎಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆರೆನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ರೀತಿ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಏರಿ ಕಟ್ಟುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ತೂಗು ಕಟ್ಟುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸೇಕು. ಯೋಜನೆಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ಮುಗಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಏನ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹಣಬರ್ಚಾದರೂ ಕೂಡ ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ಕುಂದಿ ಹೋಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಈ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯು ಸೂಚನೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಅವರು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಇರಾಖೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮಹದುಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪರದೇಶದ ನೆರವೂ ಕೂಡ

ದೊರೆತು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹಾರೈಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪಶು ಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಆಗಿರುವ ಪ್ರಯೋಜನ ನೆನಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಇದರ ವಿಸ್ತರಣೆ ಇನ್ನೂ ಸಾಲದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಮುಖ್ಯತನಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಹಸುಗಳನ್ನೂ ಕರುಗಳನ್ನೂ ಹಂಚಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಪೂರ್ಣ ಫಲಕಾರಿ ಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಕೂಡ ಅಂದರೆ ಮುಖ್ಯತಾಗಿ ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಹಸುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದು, ಮೀನು ಮೊಟ್ಟೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪ್ರಜಾಕೋಟಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಬಯಸುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ವರ್ಷ ವರ್ಷ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ತಾವು ಇದರ ಫಲವನ್ನು ಉಣ್ಣುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪದ್ಧತಿ ಉಂಟು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ 10 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಯಾನು ಎಂದು ತಿಳಿದರೆ ಅವನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಿಸ್ಟಂ ಆಫ್ ಡಿಲಿವರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಮಿನಿಗಾರಿಕೆಯುರಾಗಲಿ, ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯುರಾಗಲಿ, ಒಂದು ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆಯುರಾಗಲಿ ಈ ಒಂದು ಸಿಸ್ಟಂ ಆಫ್ ಡಿ.ಸಿ.ಬಿ. ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಇದರ ವಿಸ್ತರಣೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಕೊನೆಮುಟ್ಟುವವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಹೊಸ ಇಲಾಖೆಯನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂವನ್ಮ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಆಶಯವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ಒಂದು ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಅವರ ಒಂದು ಹಿರಿಮೆ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಜನರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ರೂಢಿ ಅಂತ್ಯ ಕೂಡ ಮುಘಡ ಆಫ್ ಪ್ರಿಸರ್ವಿಂಗ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ವಾಸನೆ ಇದೆ. ಇದು ಇನ್ನೂ ಮಾಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಟೇನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಾನಾ ತರಹ ಕಾಂಠಿತಗಳು ಬರುವುದು ಉಂಟು. ಇದು ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆರಣ್ಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿತವಾಗಿರುವ ವಿಷಯ ಉಚಿತ ವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದು ಅಲ್ಪ ರೋದರ ಅನ್ನುವ ರೋದಿನ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಕೂಗು ನಮ್ಮ ಕಿವಿ ಬಿಳುತ್ತಿದೆ. ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಫಾರಿಸ್ಟ್ 10 ರಿಂದ 14 ರವರೆಗೂ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸಸಿಗಳನ್ನು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂ ಕಂಡರಲ್ಲಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದಲ್ಲ. ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಫಾರಿಸ್ಟ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಬೇಕು ಅದನ್ನು ನಾನಾ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು 5 ವರ್ಷ, 10 ವರ್ಷ ಅಂತ ಒಂದು ಕಾಲ ಮಿತಿ ಉಂಟು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಈಗ ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ನುಡೋಗ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಿಡಿರು ಒಂದು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಮರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ನಾಶಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಿಮರಿನಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಎಂತಲೂ ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಹೆಚ್ಚರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ)

ಬಹುದು ಇನ್ನೂ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ತೇಗ, ಹೊನ್ನೆಬೀಜ ಮರಗಳಿಂದ ಬೇಕಾದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಪರದೇಶಕ್ಕೂ ಕಳುಹಿಸಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಸಹ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಏನು ಇದೆ ಅದು ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾದ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಭೂಮಿ ಫಲವತ್ತಾಗಿರಬೇಕು ಜೋಳು ನೆಲವಾಗಿರಬೇಕು, ವ.ಳೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅವು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಷ್ಟು ಸುಲಭವಾದುದಲ್ಲ. ಯಾವ ಭೂಮಿ ಫಲವತ್ತಾಗಿರುತ್ತದೋ ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಗಿಡಗಳು ಅಷ್ಟು ಫಲವತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಬೇಸ್ಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಬೆಳೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಒಂದು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮೆಟೀರಿಯಲ್‌ನ್ನು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ತರಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಗಿಡ ಬೆಳೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ದಿಮ್ಮಿ ಕಟ್ಟುವುದು, ಹಣ್ಣು ಬೆಳೆಸುವುದು, ಜೇನುಗೂಡು ಕಟ್ಟುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಯೋಜನೆಗಳುಂಟು. ಅಲ್ಲದೆ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಗಳಿಸಲು ಏನೇನು ರಾ ಮೆಟೀರಿಯಲ್‌ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಭೂಮಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗ ಇದ್ದರೆ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಗೋಕಾಳ ಮತ್ತು ಗುಂಡು ತೋಪುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ ಭೂಮಿ ಇವೆ. ಅನೇಕ ಗುಂಡು ತೋಪುಗಳಲ್ಲಿ ಮರಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಗಿಡ ಬೆಳೆಸುವುದು ಬರೇ ಕಾಡಿನಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಕಡೆಯೂ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಾನಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಹಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅರಣ್ಯದಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸಂಪತ್ತು ಏನು ಅದು ತಾನೇ ತಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಪೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಸಲ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಮೆಚ್ಚುತಕ್ಕಂಥ ಗೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆ 1972ರಲ್ಲಿ 21 ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, 1973 ರಲ್ಲಿ 25 ವಿಷಯಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ; 1974ಕ್ಕೆ 22 ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ 1975ಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ 21 ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ ಏನು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಒಂದು ಸಲ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ಖಾತೆ ತೆರೆದು ಇದರ ಮೂಲಕ ಆನೇಕ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣೆಯಾದ ನಂತರ ಅದೇ ಕ್ಷಾಮ ಖಾತೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಸರಕಾರ ಮಾಂದುವೆರಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೆಂಚೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಇದರ ನಿಮಿತ್ತ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದಬೇಕೆಂದು ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಒಂದು ಹೊಸ ಖಾತೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಅಠಾರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹದಿನಂಟು ಇಲಾಖೆಗಳಿತ್ತು ಎಂದು. ಈಗ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮರಿ ಇಲಾಖೆಗಳೂ ಆಗಿವೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಇನ್ ಕಂ ಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಎಂದು ಒಂದು ಮರಿ ಇಲಾಖೆ ಬಂದಿದೆ, ಹೀಗೆ ದೇಶದ ಜನರ ಆತ್ಮೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಯಂತ್ರ ಯುಗ. This is an age of Science. ಹೀಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವಿಚಾರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರಿಂದ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ತುಂಬ ಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಿಬ್ಬಂಧಿಯನ್ನೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ವಿಚಾರಗಳು ತುಂಬಾ ನಿರಸವಾದ ವಿಚಾರಗಳು. ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಎಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸೆನೆಟ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಇರುತ್ತದೆ. We cannot also forget that this is an age of specialisations. They are more than potential than what is written in law. ಹೀಗೆ ಅವರಿಗೆ ಎನು ಅಧಿಕಾರಗಳಿವೆಯೋ ಅದನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಗೈಡಿಂಗು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ಸ್ ಇರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ಸ್ ಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ಸ್ ಗಳನ್ನು who will direct? what is to be directed and how long they will be effective? ಇಂತಹ ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಕಾನೂನಿನ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರ ತರಬಿಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಬ್ರೇನ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಬರೀ ಎರೋಧ ಮಾಡಲು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಸರಕಾರ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಜನತೆಗೆ ಕುಡಿಯು ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವಾಗ ಸರಕಾರ ದೊಡನೆ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರೂ ಮತ್ತು ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಕೂಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಎರೋಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಚಂಡಿ ಕತೆ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನೀನು ಉಂಡು ಬಾ ಎಂದರೆ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವಲ್ಲರವರು ಹಸಿದುಕೊಂಡು ಬಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

In general what is the function of the opposition in a democratic set up and in the functioning of democracy. ನಾವು ಪೇಕ್ಸ್ ಪಿಯರ್ ಎನ್ನುವ ಕೆಲವು ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಪೇಗು ಎನ್ನುವ ರೋಗ ಎನ್ನುವುದೇ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಅವನು ತನ್ನ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಅದರಂತೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಅವನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತನ್ನ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದರಂತೆ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಅಪ್ರಕೃತ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವಾಗ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಇದೇ ರೀತಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Under article 176 (2) there shall be discussion on the matters referred to in such Address.

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—Sir, in the course of a debate whenever such references are relevant to the speech and if it is made there may not be any objection unless the deviation from the discussion is so far removed.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The thing is if there is any provocation by such deviations the Presiding Officers will be in trouble.

Sri D. DEVARAJ URS.—Sir, the deviations or the provocations so far are very pleasant. Hon. Member Mr. Prabhakar is not capable of wounding or offending anybody. Whatever provocations are there have been enjoyable and pleasant so far.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಔದ್ಯಮಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೂ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವಾಗ ಎಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್)

ನುತ್ತಮುತ್ಮ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತವೆ. ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ, ವನತಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಇವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಸ್ಕಂಸ್‌ಗಳು ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೇರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೊಳಕು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವ ಜನರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ಇಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಬಹು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಇದಕ್ಕನ್ನು ಗುಣವಾದ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ತೊಂದರೆಗಳು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವೂ ಕೂಡ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸರಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ನೀತಿಯನ್ನು ನಾವು ಏಕೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ Irrespective of the Cabinet or the parties that come and go the basic things connected with the progress of the country should largely remain intact. ಸರಕಾರ ಹೀಗೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಈ ವಿಧಾನ ಸಾಧದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಡ್ಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡಲು ಎಂದು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದವು. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಬಂದರೂ ಕೊನೆಗೆ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದರ ಒಂದು ಗೊಪ್ಪರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವಾಗ ಆಗಿದ್ದ ಸರಕಾರ 18 ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿತು. ಆದರೆ ಆಗ ಚುನಾವಣೆ ಬಂದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತ್ತು. ಆಗ ಬಂದ ಸರಕಾರ ಗೊಪ್ಪರವನ್ನು 1× ಅಡಿ ಇರುವುದು ಬೇಡ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅರು ಅಡಿ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಇಂತಹ ಎಷ್ಟೋ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಹೀಗಾಗಬಾರದು. ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಸರಕಾರ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಾಗ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಬರುವ ಮುಂದಿನ ಸರಕಾರ ಅದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳು ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಕೈಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 25-30 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬಾರದು ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ.

12-30 P. M.

ನೆಹರೂ ಅವರು ಪಾಂಡಿವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥಾದ್ದು ಉಚಿತವೇ ಅಲ್ಲವೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಾರದು. ಅಧಿಕಾರದ ದಾಹ ಇರತಕ್ಕವರು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ನುಗ್ಗುವವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಕುಂಠಿತಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಸಂದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಆತೆ ಪಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಮನವಿವೇಶನ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಹಂಚಿಕೆ ಹಾಗೂ ಭೂಹೀನರಿಗೆ ಭೂಮಿಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ. ಜನತೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳ ಪೂರೈಕೆ. ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಧನಸಹಾಯ ನೀಡಿಕೆ, ಸಹಕಾರಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸದ ಮಾತಲ್ಲ. ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಇತ್ತು. ಆಗಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಲಪಡಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿ

ವ್ಯರೂ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಹಕ್ಕುಗಳು ಇದ್ದರೂ ಇದು ಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಜಾಡ್ಯ ಇದೆ, ಏನು ರೋಗ ಇದೆ ಏನು ದುರ್ಬಲತೆ ಇದೆ ಏನು ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಇದೆ ಎನ್ನುತ್ತಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಆಶೋತವೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಗೇಡಿತನ ಎಂದು ತೀರಬಹುದು. ನಮ್ಮದು ಗೊಂದಲಮಯವಾದ ನಮಾಜು. ಜಾತೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡದೆ ಒಂದು ಊರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗತಕ್ಕಂಥಾ ದೂರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡದೆ ಇರುವುದು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ದೇಶ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಕವಿ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಬೇಕಾದರೆ ದೇಶದ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನಗಳನ್ನೂ ಮೆಚ್ಚಿಸಿ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಧರ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತನ್ನ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಅವಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಒಂದುವರೆ ಸಾವಿರ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಜನಗಳು ಇರುವ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಜ್ಯೂರಿಸ್‌ಡಿಕಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ತೋಟ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ನೂಲು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವ ದುಡ್ಡನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಚಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಜನಗಳ ಭಾವನೆ ಏನು ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಭಾವಮೈದಾನ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿ ಬಂದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮನೋಧರ್ಮ ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ ತಾನೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ? ಅಂಥಾ ಒಂದು ಮನೋಧರ್ಮ ಇರಬಾರದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಏನು ಆಶೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಾನು ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ನಿವೃತ್ತನಾದಾಗ ನೋಂದ ಜನಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಸಲ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದೇನೆಂದರೆ ನನಗೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಬೇಸರ ಬಂದಾಗ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅವರ ಭಾವನೆ ಯಾವರೀತಿ ಇತ್ತು ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಲಿಟಿಗೇಷನ್ ಇಲ್ಲವೋ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಹಳ್ಳಿ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಕನಸು ನನಸಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ ಅವು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವಂತಾಗಬೇಕು. ಗ್ರಾಮರಾಜ್ಯ ಸುಖೀರಾಜ್ಯ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಾಗಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನೀಡಿರುವ ಸಲಹೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೆನಪಿಕ್ಕೊಂಡರೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಕ್ಕದೆಯು ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯವೂ ನೆರವೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನಗಳ ಹಣ ಬಂಹವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತವೆ. ರಾಜ್ಯಭಾರ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವ ಜನ ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂಥಾ ಒಂದು ಅರಿವು ಯಾರಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅವರು ಕಾಗೆಯ ಗುಂಪು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳದೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾರ ಅಥವಾ ತಿರುಳು ಏನು ಎಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಹನೆ ಬರಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ರಾಜ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿತ್ತು. ಆಗ ಅವರು ನನ್ನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕೈಹಾಕಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನನ್ನ ಮೈಬೆರೆಯಿತು. ಅವರು ನನಗೆ ಹೆದರ ಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ನಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್)

Don't laugh. This is the essence of our culture ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಚಿಕ್ಕವರಾಗಲೇ ದೊಡ್ಡವರಾಗಲೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಮುಚ್ಚಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕಿಂಗ್ ಕನ್ ಡು ನೊ ರಾಂಗ್. ಅದು ಒಂದು ವರ್ಗ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಜಮಾತೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಆ ರೀತಿ ಕರೆದರೂ ಕರೆಯಬಹುದು. ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಾಯಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರ ಹಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಕ್ರಮ ಇದೆ. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ರ ಡಿಗ್‌ನಿಟಿ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ The actions of the President, the Prime Minister and the Governor are protected under the dignities of the Constitution ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಸಾಮ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮೂಗನ್ನು ಏಕೆ ನಾನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಲ್ಲ ನಾನು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಾರೆ I cannot do it. Culture demands it: Constitution demands it. ನಾವೆಲ್ಲ ಈಚೆಗೆ ಹಾಕುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕಳ್ಳರು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಮೂರಾರ್ಥಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಆಪ್ತೇ ಬೆರೆ. ಬುಪ್ತಿಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಶಿಷ್ಟ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಗುರುಗಳು ಮುಳ್ಳು ತುಳಿದರೆ ಶಿಷ್ಟನನ್ನು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಗುರುಗಳು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಟನಿಗೆ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ನೆಗೆದುಹೋಗು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಚಂಡಾಲತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ರ ಡಿಗ್‌ನಿಟಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಗ್ರಾಮ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಸುಖೀರಾಜ್ಯ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈಗಿನ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಯಾರು ಕಾರಣಕರ್ತರು ಎಂಬ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು. ಅವರು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೂ ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ನೋಡಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸೈಬ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸೈಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಇದ್ದರೂ.....

SRI H. D DEVE GOWDA.—Totally wrong.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಮೂರಾರ್ಥಿ 20 ಎಂದು ಹೇಳುವವರಿಗೆ ನಾನೇನು ಹೇಳಲಿ ? Should there not be clarity in their thoughts ? There should be clarity. The best success is in conversation. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಡಿಗ್‌ನಿಟಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಯಮ, ಒಂದು ಇಂಗಿತ ಕೂಡಿರಬೇಕು. ಎದುರಾಳಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕ್ರೂಡ್ ಮಾನ್ ತರಹ ಆಗಬಾರದು. ಗ್ರಾಮ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಸುಖೀರಾಜ್ಯ ತರುವವರು ಯಾರು ? ಜನಗಳ ಯೋಗ್ಯತೆ ಏನು ? ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು ? ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗನಾದವನು ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ತನ್ನದೇ ಹೋದರೆ ಅವನಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಗಿದೆ. ನಾನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವನ್ನೂ ಬಿಡದೆ ಕಣ್ಣು ಇಟ್ಟು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಅದನ್ನು ನೋಡುವ ಪ್ರಮೇಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವನೇ ರಾಜ ಬಹಳ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ವಿಶದವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಚಿನ್ನದ ಬೆಟ್ಟ ಬಂಗಾರದ ಬೆಟ್ಟವನ್ನೇ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬಂತಹ ಅಂಶಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಭಾಷಣ ಬಹಳ ರೀಜನಬರ್ ಆಗಿ ಮೋಸ್ಟ್‌ಲಿ ಇನ್ ಕನ್‌ವರ್ಟ್‌ಡ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದರೂ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸೌಜನ್ಯತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಅವರು ಅವರ ಭಾಷಣದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾರಾಧನೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ : ನಿಮ್ಮ ಅಧಿವೇಶನದ ಚರ್ಚೆಗಳೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿಯೂ ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿಯೂ ನಡೆಯಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಾವು ಯಾರೇ ಆಗಲೇ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಮಾತುಗಳು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು. ಕೆಲವು

ಸದ್ಯಸರೂ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಏನೆಂದಾರೂ ಎಂಬ ಭಯ ಅವರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಏನೂ ಮಾತನಾಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಅಂತಹವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರಿಗೆ ಇವತ್ತು ಬೆವರು ಇಳಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದೂ ಉಂಟು. ಅಂತಹವರು ಕೆಲವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಯಾರ ಪರವಾಗಿರೂ ಮೈಯೆತ್ತಿಕವಾಗಿ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ನಾನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ನೀರು ಕುಡಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದೂ ಉಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಚಪಲಚಿತ್ತವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವವರೂ ಸಹ ಕೆಲವರು ನಮ್ಮ ನಂಬರ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆಯೆಂದು ತಂತಮು ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡದೆ ಮೂರಾರು 18 ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಬಹಳ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ನೆಗೆಯುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದು. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಸ್ವೀಚಿನಿಂದ ಎದ್ದರೆ ಸ್ವೀಕರ್ ಅವರ ಹೆದರಿಕೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವಾಗ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು. ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಿಮ್ಮ ಚಪಲ ಯಾವುದು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ನಮ್ಮ ಚಪಲ ಯಾವುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಹಲಸಿನ ಮರದಲ್ಲಿ 100 ಕಾಯಿಗಳು ಉಸಿಯಾಗಿ ಹುಳಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ 100 ಕಾಯಿಗಳೂ ಸಹ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಅವರು ಆದುವೆ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲಾ ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಅವು ಒಂದು ಸಂಯಮ, ಒಂದು ಇಂಗಿತ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಜಾಣ್ಮೆ ಮತ್ತು ನಗುಮುಖದ ಸಹಕಾರಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಅವು ತುಂಬಾ ಅರ್ಥವತ್ತಾಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದು ಅವರೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಚಪಲ ಹೇಳಿದಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಚಪಲ ಏನಾ ಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ on account of brutality of the greatest number in any meeting or the Assembly....ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಒದಗುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಡಿಗ್ನಿ ಫೈಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹೋಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಇದೆಯೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ನಾನು ಮುಡುಕನೆಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಬಹುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜನರಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಜನಗಳಿಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಶೆ ತೊರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂಗಾರದ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಆಶೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಸರವೇರಿಸಿ ಅವರು ಅವುಗಳಿಂದ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಂದು ನಡೆದ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದು ನಮ್ಮ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದನದಲ್ಲಿ ಆಗಬಾರದಾಗಿತ್ತೆಂದು ನಾನು ನೊಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದು ಯಾರದೂ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ದಿನ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದ ಒಗ್ಗೂಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವು ಜನರು “ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ದನಾಕಾಯಿತಕ್ಕ ಹುಡುಗರೂ ಕೂಡ ಇಂಥ ದಿನ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ದಿನಕ್ಕೆ 31 ರೂಪಾಯಿ ಕಬಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ದಿನವಾದರೇನು ಎಂದು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಗೆಳೆಯರಾದ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಮಂದಾನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದರು “ಇದು ಒಂದು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಚರ್ಚೆ, ಅವರು ಏನು ಒದಿದರೆಂಬುದನ್ನೇ ನಾವು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ, ನನಗೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರೆಂಬುದೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೇನು ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದವರೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರೇ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್)

೨ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಒದುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ ಅದಕ್ಕೆ ತೊಡಕನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಒದುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ". ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಕೂಗಿಬಿಟ್ಟಿ, ಈ ದಿವಸ, ನನಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಇದು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ, ಆದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತೆಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಓದಿದರೆಂಬುದು ಕೂಡ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು ?

ಮಹೋದಯರೇ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆ ದಿವಸ ಅವರು ಅಪ್ಪಣಿಕೊಡಿಸಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕರಾಣಗಳಲ್ಲಿ "ಸ್ಟಿರೀಟಾಫ್ ಆ ಟಾಕ್" ಯಾವ ತರಹ ಇರಬೇಕು ಅದು ಹೇಗೆ ರಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಅದು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಎಂದಾಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಇದು ಬರೀ ಒಂದು ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡುವುದು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಸಹ್ಯಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಎಂದರೆ ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೊಂದವರ್ಗದ ಜನರೂ, ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದಂಥ ಜನರೂ, ಜ್ಞಾನಶೂನ್ಯರೂ, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರೂ, ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳೂ, ವೈಭವಾರದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವವರೂ, ಕಾಡಬೇಡಿ ತಿರುಪೆ ಎತ್ತಿ ಜೀವನ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜನರೂ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ವರ್ಗದ ಜನರು ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬರೀ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಅರ್ಥಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ನನ್ನ ನಮ್ಮ ದಿವಂಗತ ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜಮನೆತನದವರು ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಅಂದರೆ 1900ರಲ್ಲೇ ಈ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ "ರೇಟರ್ಸ್ ಇಂಡಿ ಪ್ಯಾರೇಸ್" ಎಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಕಾಲಕ್ಕೆ ನಾವಿನ್ನೂ ಬಹುಶಃ ಹುಟ್ಟಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅನ್ನಬಹುದು. ಆಗ ವಿವೇಕಾನಂದರೂ ಮತ್ತು ರೂಪಾಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರೂ ಇಂಥವರು ಹಿಂದಿದ್ದ ರಾಜರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನತೆ ಬಗ್ಗೆ ದೀನದಲಿತರಬಗ್ಗೆ ಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

"The dignity of our administration can never be judged by the tears of the poor".

"ನಿಮಗೇನೋ ಚಾಮುಂಡಾಂಬೆಯ ಕರುಣದಿಂದ ಅಶ್ರೀ ರ್ವದಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ದೊರೆತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತಾವು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಗತಕ್ಕ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲದವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಮಂಗಳಕರವಾಗುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಆ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜಮನೆತನದವರು ಇಲ್ಲಿ 1912ರಲ್ಲೇ ಪಂಡವಾ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೆರಸಿಂಹರಾಜ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಎಂಬುದನ್ನು ತೆರೆದರು. ಈಗ ಇದನ್ನು ಎನ್ನಾರ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗಿನಂತೆ ಅವರು ಒಂದು ಎರಡುಗುಂಟೆ ಜಮೀನನ್ನಾಗಲಿ, ಇಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಕುಂಟ ಕುರಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದವು ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದೆರಡು ಕೋಳಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚಮವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಎದ್ಯಾದಾನ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟದಾನವೇ ಇಂದಿಗೂ ಉಳಿದಿರುವುದು. ಅವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ದಾನಗಳೆನೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರಾಜ ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಆದರೆ ಇವರು ಈ ಹರಿಜನ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾರವನ್ನು ಹೀಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಕಾಣಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯೂ ಸಹಕಾರವಿತ್ತರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಇದು ಯಶಸ್ವಿಯಾದೀತು—ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯ ಬಿಟ್ಟು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ರುಚಿಕರವಾದ ಅಡಿಗೆಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಒಗ್ಗರಣೆಬೇಕೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಆ ಒಗ್ಗರಣೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ನೀಯದಹಾಗೆ ಹಾಕಿದರೆ

ಅ ಅಡಿಗೆ ರುಚಿಯಾಗಿದ್ದೀತು. ಇಬ್ಬದಿದ್ದರೆ ಅದರ ರುಚಿ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ನಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸತತವಾಗಿ ಒತ್ತಾಯ ಹಾಕುತ್ತರೇ ಬಂದುದರಿಂದ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಅಂದರೆ ಒಬ್ಬರು ಕಪ್ಪನೆಯವರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಬೆಳ್ಳಗಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಅವರ ೨ವಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾದರೂ—ಈ ಒಂದೆರಡು ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೂಗು ಹೆಚ್ಚಿದಾಗ ನಮ್ಮ ವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಲೆದೆರೇ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿವೇ ಒಂದು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿವೇ ಸ್ಟೀಪರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ಕಾಂವೆಂಜರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬೋರ್ಡನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹಾರವಾದವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೆಂದು ಅವರ ಮಾತನ್ನು ತಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಸೆಳೆದು ಇದನ್ನು ಯಾಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ, ಆ ಕೆಲಸವಾದಿದೆ ಎಂದರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಸೆಳೆದು ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮರಸದಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಒಕ್ಕಿಬಿಟ್ಟು ಶ್ರಮಿಸಿದರೆ ಇವರ ಉದ್ಧಾರ ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಯಾರು ಏನೇ ಹೇಳಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೌಜನ್ಯತೆಯಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂಬ ಸಮರಸ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಹು ಮಾತವಿದೆ ಎಂದರೆ ಮೂರು ಇಂಟು ಆರು 18 ಆಗುವುದನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಅದು 20 ಆಗುತ್ತೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವುಂಟೇ? ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಜನಾಂಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಾನಸರಾಗಿ ಇವತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಅಪವ್ಯಯಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಅವರವರ ಮನಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಆಡಿದೀಡ್ ಫಿಗರ್ಸ್ ಆಲ್ ಜೆಕ್ಟ್ ಅಂಡ್ ಫೌಂಡ್ ಕರೆಕ್ಟ್ ಎಂದರೆ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರವಾಯಿತೇ? ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾನ್ಸ್ ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯಲ್ಲೂ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿ ಶಾಸಕರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಸೆಳೆದು ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮರಸಭಾವನೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ಅವರು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹಣತೊಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತೆ ಮನವಲಿಸಿದರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರಿವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರ ಈಗ ಇದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ರೋಗ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ವಾಸ್ತವ್ಯೋಗೈಸ್ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಪೀಡಿಯಾಡಿಕರ್ ಮಾನಗನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಇವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿವೆ ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಹೊಣೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವರಿಬ್ಬರಿಂದ ಇವರ ಉದ್ಧಾರ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಕೆಲಸವಲ್ಲ, ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ನೀಡಬೇಕು. ಈಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು ಅದರ ಅದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬೇಸಿಗೆ ರಜಾದಲ್ಲಿ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಕೈಗೆ ಬರುವುದು. ಹೀಗಾದರೆ ಹೇಗೆ? ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಗಲಾಟೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಸರಕಾರ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನದ ಹಣ ಕೈ ಸೇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಈ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರೂ ಸರಕಾರ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈಗಾರಾದರೂ ಈ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಇರುವ ರೋಪವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನದ ಹಣ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿ ಹೋಗುವುದು. ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವುದು, ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ತೋರಿಸಿ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇರುವ ಮನಸ್ಸು, ಕಷ್ಟ ಬಗೆಹರಿಯುವುದು. ಹುಡುಗರು ರಜ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು, ವರ್ಷವೆಲ್ಲಾ ಹಣ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ 30 ಹಾಸ್ಟೆಲಿಂಗ್‌ಗೆ, 23 ಸಾವಿರ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. 112 ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಕಾಲೇಜಿನಿಗಳಿವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಇದ್ದು 9 ಜನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನಿಸಿಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಕಾಲೇಜಿನಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಜನರು ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮನೆ, ಶಾಲೆ, ಸೊಸೈಟಿ ಮುಂತಾದ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್)

ಸಾಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲ. ಹಾಲಿ ಮುಂತಾದ ವ್ಯುಗಗಳ ಕಾಟ. ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದು ನೋಡುವ ವರದಿ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಜನರು ಹೇಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆವಾರು? ಹರಿ ಜನರ ಏಳಿಗೆಗೆ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕತೆ ಕೈ ತೋರಿಸುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. There is need for consolidation ; there is need for review and re-organising the department ; and there is need for further little-more care and better funds ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು.

1-00 P. M.

ಈಗ ಟೈಲರಿಂಗ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಇದೆ. There it is an employment of more non-scheduled caste people than scheduled caste people ಟೈಲರಿಂಗ್ ಅಲ್ಲ ಕೂಡುವರು. ಅದರ ಮೆಷೀನ್‌ನಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೂರು ಜನ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಇದೆ. ಸ್ವಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಅದರ ಸದುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳಿಲ್ಲ ಹಣ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೂತ್ನ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಒಪರಾರ್ ಮಾಡಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಜನತೆಗೆ ಸದುಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಒಬ್ಬರೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ರಸವತ್ತಾದ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ. —ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಯೇನು.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್. —ಅದು ಇದಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅದರ ಕೆಲಸವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಾನ್ ಅಫೀಷಿಯಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡ್, ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಕ್ಕಳ ಸಮಾಜ. ಆರ್ಯ ಸಮಾಜ ಮುಂತಾದುವಿವೆ, ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಯರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇವಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿಯವರು ಸಹಕರಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇರಾಖೆಯೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ನಾಕರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಈ ಖಾತೆಗೆ ಇರುವ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳೇನು ಮಾಡುವರು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿದೆ. ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಏಕೆನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರವೂ ಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಇದುವರೆಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಾವಧಾನವಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜೈ ಹಿಂದ್.

ಶ್ರೀ ಐ. ಜಿ. ನನದಿ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ). —ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಪ್ರಭಾಕರ್‌ವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ವಿವರವಾಗಿ ನೇರವಾಗಿ ಸಭೆಯು ಮೆಚ್ಚು ವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಸನ್ನಿವೇಶ, ಅರ್ಥಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಾಗಿರುವ ಬದಲಾವಣೆ, ದವಸಧಾನ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ, ಹಣದುಬ್ಬರದ ವಿಚಾರ, ಜನಕೋಟಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟನಷ್ಟ ಮುಂತಾದವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸಿ ಜನತೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೈರಾದವಾಟಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸುವರೆಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದುಡಿಯುವವರಿಗೆ ಬಡತನವಿಲ್ಲ. ದುಡಿಯದಿರುವವರಿಗೆ ಸುಖವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ 1975ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿದೆಯೆಂದು ಆಶಾಕಿರಣವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಮತ್ತು ಚೊಕ್ಕ ಭಾಷಣವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ದಯಪಾಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ತುಂಬುಹೃದಯದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ನೆಲಜಲ, ಅರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಜನತೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನ್ನ, ಅರಿವೆ, ಅವರ ಬಡತನದ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಸರಕಾರವೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು, ವ್ಯಥಾ ಒಳಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಡೆಸರಡವವೆ ಕುಳಿತವರು ಎಡವುವರೆ ಎಂದು ಕವಿ ರಾಘವಾಂಕ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಎಡವುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ, ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ದಾರಿ ಅದು ಮುಖ್ಯ. ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ತುಳಿದಿರುವ ದಾರಿಯು ಕೂಗನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಗಡಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ, ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಬಾರದು. ಸತ್ಯವಾದದ್ದನ್ನು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆ, ದೇಶದ ಪುಗಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಾಂತಿಯ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರು ತಮ್ಮ ಹೊಸ ಬಾಳನ್ನು ನಡೆಸುವಂತೆ ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಕೀರ್ತಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತನ ಆರೋಗ್ಯದ ಗೊಳಿಸುಧಾರಣೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಿವಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ತಂದಿದಾರೆ. ಭೂಮಾಲಿಕತ್ವಕ್ಕೆ ಎಡೆಕೊಡದೆ, ಗೇಣಿದಾರರ ಒಡೆತನಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರಲು, ಸರ್ಕಾರದವರು ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೂವು ತರಬೇಕೆ ಹೊರತು ಹುಲ್ಲು ತರಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೃಷಿ, ನೀರಾವರಿ, ಹಾಗೂ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದಂಥ ಸ್ವಯತ್ನವನ್ನು ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬೀಜ ಉತ್ಪಾದನೆ ಇದೂ ಆಹಾರೋತ್ಪಾದನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ. ಮೇಘ ರಾಜನ ಕೃಪೆಗೆ ಕಾಲ ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ನಡೆನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರನ್ನು, ಕನಡೆಗರ ನೀರನ್ನು ಒಂದು ಹುಯಿಲ್ಯ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲಾರನು ಎಂದು ಹೇಳಿದಂಥ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ದೇಶದ ಕೃಷಿಗೆ ನೆರವಾಗಬೇಕು. ಕೃಷಿಗೆ ಆಧಾರ ವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ನೀರು. ನೀರು ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಕೃಷಿ ಇಲ್ಲ. ಗುರು ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಶಿಷ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ಸುಜಲಂ ಸುಫಲಂ ಎನ್ನುವ ಹಾಡಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾವು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಮಲಪ್ರಭ, ಘಟಪ್ರಭ ಮತ್ತು ಅಪ್ಪರಾ ಕೃಷ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರಗತಿ ಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಯೋಜನೆಗಳು ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ನಾವು ಕೃಷಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ಸಾಲದು, ಎಲ್ಲರೂ ಎದ್ದಾಗ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಬೇಕು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಎರಾಟು ಸೈನ್ಯ ಸೇರಿ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಲ್ಲತಕ್ಕ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯಲಕ್ಕೆ ಹೆಣಗಬೇಕು. ಈ ದಿವ್ಯಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಬೇಕು. ಯಾವ ತರಹದ ಬಿಡುಗಡೆ ಒಳಗಾಗಬಾರದು. ಅವರ ಹಿಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೃಷಿ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ಪಾದನಾಪದಂಥ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಇಲ್ಲದಹೊರತು, ನಾವು ರೈತರಿಗೆ ದೊರಕ ಮಾಡುವಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮಲಪ್ರಭ ನೀರನ್ನು ಸಾಗಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಆದರೆ ರೈತರಿಗೆ ನಾವು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ಐದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದು ರೈತರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ದುಃಖಲತೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಕಾಲೇಜು, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಹೆಬ್ಬಾಳದಿಂದಲೇ ಹೋದರೆ ತೀರದು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಐ. ಜಿ. ನನದಿ)

ಬೀಜಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೂರ್ತ ಸ್ವರೂಪಕೊಟ್ಟು, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಾಗಿ ಬೀಜೋತ್ಪಾದನೆಯ ಹೊಸ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಬೇಕು. ಅದರ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವರು 51 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಡೈರಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಅದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಹಾಸನ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಲು ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ, ಹಾಲು ಎಲ್ಲೆಂದೆ ಬರಬೇಕು? ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು, ಡೈರಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಸೇರಿಸಲಿಲ್ಲವೋ ಇದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಲಿಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಆ ಭಾಗದ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಡೈರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನು ತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಮಾನ್ಯ ನಡನೈರಾದ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. 51.1 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರುವ ಮಹಿಳೆಯರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮುಗ್ಧಮಕ್ಕಳು, ಇವರ ಕರ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸ ಶಾಖೆಯನ್ನೇ ಆರಂಭಿಸಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ದನಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಶಾಖೆಯು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಾದರೆ, ಬಾಲ ಅಪರಾಧಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿರಾಶ್ರಿತರಾದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಇನ್ನು ಯಾವುದೋ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅವರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅವರು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆತಂಕದಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗದೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾಯಿ ಎಂದೂ ಕಟ್ಟಿ ತಾಯಿ ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ತಾಯಿನೆಂದ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಔದ್ಯಮಿಕ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯವರು ಮಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ಹೊಸಪೇಟೆ ರಾಯಚೂರು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾವತಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಮ್ಯಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕೆಲವು ಉದ್ಯಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ರಾ ಮೆಟೇರಿಯಲ್ಸ್ ತರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಟಾವನ್ನು ಕೆಲವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಮೂರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ನದಿಯ ಮೂಲದಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ನೀರಿನ ಜೊತೆಗೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರನ್ನೂ ತೆಗೆದು ವಕ್ಕಲುತನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕು. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಔದ್ಯಮಿಕ ರಂಗಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ದೇಶವು ಸಂಪದ್ವರಿತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಗದುಗಿನ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಕಪ್ಪದಗುಡ್ಡದ ಸರ್ವೆ ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಿತ್ತು ಅಲ್ಲ ಕೆ. ಜಿ. ಎಚ್. ಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಚಿನ್ನಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದೆ ಚಿನ್ನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಭಿನ್ನಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಸರ್ವಮತ ಬಂದರು ಆಯಿತು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಅದರ ಉದ್ಘಾಟನೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಉಳಿದಿರುವ, ಹಿಂದೆ ಉಳಿದಿರುವ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಕಡೆಗೂ ತಾವು ಲಕ್ಷ್ಯ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ತಕ್ಕ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಸರ್ವಭೂತ ಬಂದರನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಕಾರವಾರ—ವೀರಚ್ಚೆ—ಹೊಸಪೇಟೆ ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರಿನವರಿಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಹೊನ್ನಿನ ಹೊಳೆಯಾಗಿ ಸರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೂಡ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಸುಮಾರು 80 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚುವಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾದ ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಶಾಲೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೊರಡಿಸ ಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಇದು ನಿವಾರಣೆಯಾಗದ ಹೊರತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಡೆಫಿಂಟ್ ಪ್ರೆಸನಾನ್ಸ್ ಎಂದು 80 ಪರ್ಟೆಂಟ್ ಏನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ನೀಡತಕ್ಕಂಥ ಸಹಾಯಧನ ಇದೆ. ಅದು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾದಂತಕ್ಕೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ನೀಡತಕ್ಕಂಥ ವೇತನಶ್ರೇಣಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಏನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನಡೆಸಿದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚುವುದರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಇದರ ಆದಳೆಗಳನ್ನು ಗಾರ್ ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾದಂತಕ್ಕೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಸದಕ್ಕೆ ಚೆಕ್ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಸಂದಾಯವಾಗಬೇಕು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಬಹಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದೂ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಸುಖಾದ ಅನುಕೂಲ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ವೆಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಂತೆ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರ್‌ನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹೊಲರನ್ನು ಮತ್ತು ವಾಸನೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಓಡಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹುಟ್ಟಿಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಇದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವಂತಹ ವಿಷಯ. ಇದನ್ನು ಸರ್ವ ಮಾಡಿ ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರ್ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇದರ ಕಾರ್ಯ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ದೊರಕಿ ಅವರ ಜೀವನ ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜನಾರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆ.ಎಂ.ಸಿ. ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಜೊತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ ನವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಔಷಧಿ ಮತ್ತು ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತ ಬಡಗಿನ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಎನ್ಸಿಬರ್ಸ್ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೂ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಔಷಧೋಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಲಕರಣೆಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾಯಿಲೆ ಆದರೆ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಅಥವಾ ಮೈಸೂರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಯುನಿಟನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ತೆರೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸುಪ್ರಭಾತ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರಾನಂತ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಕಲ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಬೆರಗಟ್ಟು ಇವುಗಳಿಗೆ ಇರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿದರೆ ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಆಗಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಬರೀ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ

(ಶ್ರೀ ಐ. ಜಿ. ನನದಿ)

ಭಾಷೆ ಅದರೆ ಏನು ? ಎಲ್ಲಹಂತದಲ್ಲೂ ಅಗುವಂತಹ ಒಂದು ಹೊಸ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇವೊತ್ತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಕಾರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸುಲಭ ಬೆರೆಯಲ್ಲಿ ದವಸದ್ರಾವ್ಯಗಳನ್ನು ವದಗಿಸುವ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಹುಟ್ಟು, ಧಾರವಾಡ ಮೈಸೂರು, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಇನ್ನು ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಿಗೆ ಎನ್ನಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಕೃಷಿಕರು ಮತ್ತು ಬಹಳ ಉಪೇಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಜೀವನವನ್ನು ಮಾಡಲು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಂಥ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಗೌರವಯುತವಾದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ನರ್ವೀಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯದಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಉಪೇಕ್ಷಿತ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದುಗ್ಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಚ್ಛಿಸುವ ಪಂಚ ನೂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣ, ಭೂಹೀನರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಡಲೋನುಗ ಭೂನುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೊನ್ನು, ಅನ್ನದ ನಿಕ್ಷೇಪ ಹೊನ್ನಿನ ಸ್ಥಿತಿಗಾಗಿ ಕನಡೀಗರ ಬೆವೆರ್ಸ್ ಬೆರೆ ಕೇವಲ ಕಾಗದದ ಮೈಭವ ಮಾರ್ಗವಾದರೆ ಸಾಲದು. ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಚೊಕ್ಕಟವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹಾರ್ದಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MADAM SPEAKER.—Now the House will rise and will meet tomorrow at 8-30 A.M.

The House adjourned at Thirty minutes past One of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Thursday, the 13th February 1975.